

Stichting Stimular, 11 april 2012

WAARVOOR IS DE MVO-BALANS?

Bent u al bezig met Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)? Van oudsher zijn bedrijven gericht op Rendement (*Profit*). Tegenwoordig verwachten we van bedrijven dat ze ook bijdragen aan een beter Milieu (*Planet*) en meer welzijn van Medewerkers en de Maatschappij (*People*).

Wat zijn de uitdagingen voor uw bedrijf op het gebied van MVO? Hoe meet u de vorderingen? Hoe communiceert u uw MVO-doelen en -vorderingen naar medewerkers en eventueel klanten of opdrachtgevers?

De MVO-balans helpt u bij:

- Het benoemen van meetbare indicatoren en doelen op gebied van Milieu, Medewerkers en Maatschappij. Desgewenst kunt u ook het thema Rendement er met indicatoren in verwerken.
- Jaarlijks meten van de voortgang ten opzichte van de benoemde MVO-doelen.
- Maken van grafieken over de voortgang per MVO-indicator.
- Maken van een MVO-balanskaart waarin de voortgang op uw eigen MVO-indicatoren wordt samengevat in één totaalplaatje.

Met de grafieken en MVO-balanskaart communiceert u eenvoudig en effectief over MVO met uw medewerkers, klanten en opdrachtgevers.

HOE WERKT DE MVO-BALANS?

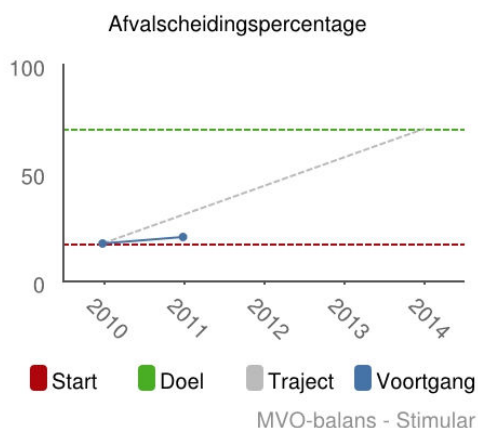
Globaal doorloopt u de volgende stappen. In deze handleiding wordt dit nader uitgewerkt.

1. U selecteert thema's en indicatoren die voor MVO in uw bedrijf relevant zijn. Zie het overzicht van thema's en indicatoren in de bijlage.
2. U bepaalt per indicator een doelwaarde en doeljaar.
3. U vult per indicator de meetwaarden van het afgelopen jaar in.
4. Na het invullen van 2 jaren krijgt u grafieken en een MVO-balanskaart over uw voortgang.

Opmerking bij 1: U kunt naar believen thema's en indicatoren aanpassen aan uw eigen situatie door ze aan te passen, te verwijderen en/of aan te vullen.

WAT LAAT DE MVO-BALANS ZIEN?

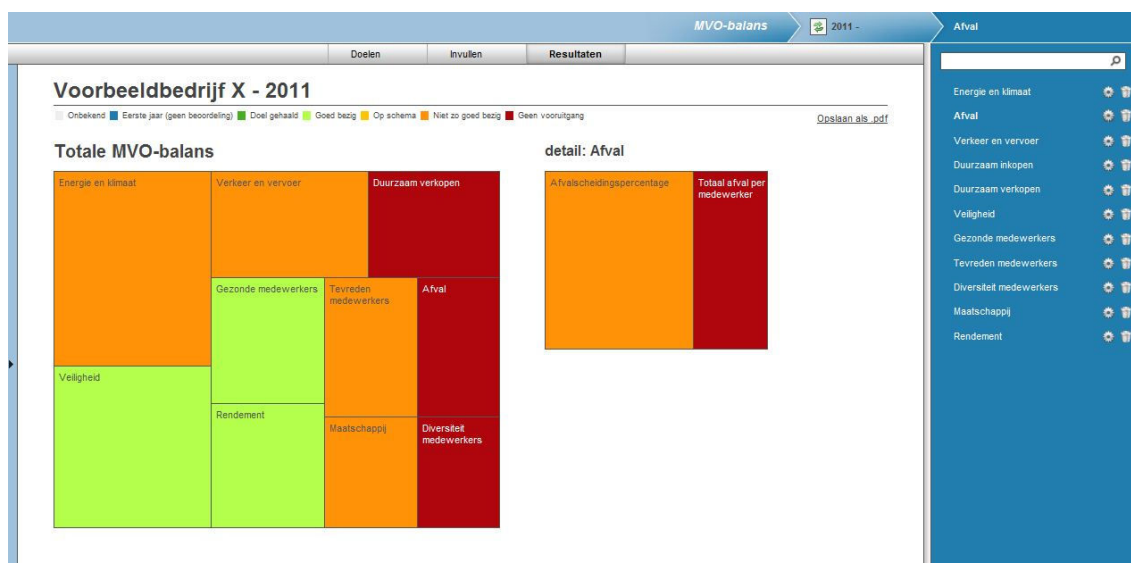
Grafieken per MVO-indicator (links uitklapbaar in beeld)

Bijvoorbeeld
Afvalscheidingspercentage

De doelwaarde voor 2014 is 70% (groene lijn).
De startwaarde in 2010 is 17% (rode lijn).
Het af te leggen traject is de grijze lijn.
De voortgang in 2011 (blauwe lijn) is slechter dan beoogd.

MVO-balanskaart en detailkaarten (Resultaten)

De MVO-balanskaart (links) laat zien welke MVO-thema's u voor uw bedrijf heeft gekozen. De grootte van de vlakken geeft het belang van het betreffende thema aan. Onder elk thema zitten 1 of meer indicatoren. In de detailkaart (rechts) ziet u de indicatoren die onder het betreffende thema vallen. Ook hier geeft de grootte van de vlakken het belang aan.

De kleuren geven aan hoe u scoort ten opzichte van uw doelen. De detailkaart (rechts) geeft per indicator aan of u op de goede weg bent.

- rood = Geen vooruitgang (slechter dan in het beginjaar)
- oranje = Niet zo goed bezig
- geel = Op schema (op de trajectlijn)
- lichtgroen = Goed bezig
- donkergroen = Doel gehaald

In de MVO-balanskaart (links) wordt per thema de score samengevat (gewogen gemiddelde van de scores op de onderliggende indicatoren).

HOE START U MET DE MVO-BALANS?

1 Voorbereiding

- Bekijken van het Demo-thema in de MVO-balans
 - U logt in op uw Milieubarometer account met uw e-mailadres en wachtwoord.
 - In de onderbalk klikt u op 'MVO-balans'. Open deze link in een nieuw tabblad of venster met uw rechter muisknop zodat u tussen beide instrumenten kunt wisselen.
 - De link naar de MVO-balans wordt alleen getoond aan beheerders van de Milieubarometer. Dus als u de link niet heeft, dan kunt u de beheerder van de Milieubarometer vragen om u ook beheerder te maken via Beheer>Gebruikersbeheer.
 - U komt in de startpagina van de MVO-balans.
 - Klik (rechts) op het jaar dat bovenaan staat en vervolgens (rechts) op Demo-thema.
 - Onder **Invullen** ziet u de meetwaarden van het betreffende jaar. Na selectie van een demo-indicator en openklappen van de linkerkolom met het pijltje ziet u links de indicatorgrafieken.
 - Onder **Doelen** ziet u de demo-indicatoren van het Demo-thema. Klik op 'Aanpassen' om te zien hoe de doelen zijn ingesteld. Twee demo-indicatoren zijn gekoppeld aan de

Milieubarometer. Daarmee worden automatisch gegevens uit uw Milieubarometer opgehaald.

- Onder **Resultaten** ziet u de score van het Demo-thema ten opzichte van de gestelde doelen.
 - Door de doelen en invulwaarden van het Demo-thema aan te passen ziet u hoe de MVO-balans werkt.
 - Na het spelen met het Demo-thema kunt u dit thema verwijderen met het prullenbakje in de rechterbalk.
- b. Nadenken over thema's, indicatoren en doelen
- Welke MVO-thema's en welke indicatoren (zie bijlage) zijn voor uw bedrijf belangrijk?
 - welke thema's verdienen extra aandacht? (bekijk o.a. uw grafieken in de Milieubarometer)
 - welke indicatoren vindt u belangrijk om op te sturen?
 - welke thema's of indicatoren vinden uw medewerkers, klanten, opdrachtgevers of omwonenden belangrijk?
 - Kruis de voor uw bedrijf relevante thema's en indicatoren aan in de bijlage van deze handleiding. Mist u thema's of indicatoren? Vul deze dan aan in de bijlage.
 - Kies 5 tot 10 thema's en 5 tot 25 indicatoren.
 - Verzamel van de gekozen indicatoren de meetwaarden van het vorige kalenderjaar in de bijlage van deze handleiding.
 - Welke doelen (bijvoorbeeld voor over 2 jaar) wilt u per indicator stellen?

Tip: Overleg met belanghebbenden is een essentieel onderdeel van MVO (bron: ISO 26000). Leg uw selectie van thema's, indicatoren en doelen ook voor aan belanghebbenden zoals uw medewerkers en belangrijkste klanten. Vinden zij de indicatoren en doelen relevant voor MVO van het bedrijf?

2 Thema's, indicatoren en doelen vastleggen in MVO-balans

- c. Thema's vastleggen
- Klik (rechts) op het bovenste jaar.
 - In de rechterbalk ziet u de lijst met thema's. Als u op de thema's klikt ziet u de suggesties voor indicatoren per thema.
 - Om tot een voor uw bedrijf relevante lijst van maximaal 10 thema's te komen kunt u:
 - namen van thema's aanpassen met het knopje 'Bewerken' naast het thema.
 - thema's verwijderen (inclusief de bijbehorende suggesties voor indicatoren) met het prullenbakje naast de thema's.
 - thema's toevoegen via de link 'Toevoegen' onderaan de lijst met thema's.

NB: De eerste keer dat u de MVO-balans gebruikt is een voorzet voor thema's en indicatoren aanwezig. Alles wat u hierin vervolgens aanpast, toevoegt of verwijdert wordt opgeslagen.

- d. Indicatoren en doelen vastleggen
- Open bovenaan het tabblad 'Doelen'.
 - Bekijk nu per thema de suggesties voor MVO-indicatoren.
 - Pas eventueel de suggesties voor MVO-indicatoren aan met de knop 'Aanpassen'. U komt in een formulier waarin u de volgende zaken kunt aanpassen:
 - de naam van de indicator
 - de koppeling met de Milieubarometer (optie)
 - de eenheid
 - doelwaarde en doeljaar (het jaar waarin u het doel behaald wilt hebben)
 - de soort waarde (getal, percentage of rapportcijfer)
 - de weegfactor voor de MVO-balanskaart (Met de weegfactor geeft u het belang aan van de betreffende indicator. Met weegfactor 0 schakelt u de indicator uit en is deze niet zichtbaar in de MVO-balanskaart. U kunt deze dan desgewenst later in beeld brengen, bijvoorbeeld als u over meetwaarden beschikt).

- instructie en bronnen (hoe wordt de indicator berekend en uit welke bron(nen) komen de gegevens)
- Verwijder de suggesties voor indicatoren die niet relevant voor u zijn via de knop 'Verwijderen'.
- Vul voor de door u gekozen indicatoren de doelwaarde, het doeljaar en de weegfactor in. Geef per indicator bij 'Bronnen en instructie' aan hoe u die berekent en waar de gegevens in uw bedrijf vandaan komen. Dit vergemakkelijkt het invullen van de MVO-balans voor de komende jaren.
- U kunt extra MVO-indicatoren aanmaken met de knop 'Nieuw doel toevoegen'.

The screenshot shows the 'MVO-balans' software interface. The top navigation bar includes 'MVO-balans' and '2012'. Below it are tabs for 'Doelen', 'Invullen', and 'Resultaten'. The main content area is titled 'Elektriciteit per m2' and features a 'Data' section with a line chart and a table. The chart shows data for 2011, 2012, 2013, and 2014, with a legend for 'Start', 'Doel', 'Traject', and 'Voortgang'. The table below the chart shows the following data:

	jaar	kWh/m2
doelwaarde	2014	75
invoer	2012	
invoer	2011	99.3

The 'Informatie' section contains the following text: 'We hebben deze indicator gekoppeld aan het kengetal 'Elektriteitsverbruik per vloeroppervlak' uit de Milieubarometer. Als er waarden ontbreken, betekent dit dat deze waarden in uw Milieubarometer niet bestaan of niet zijn ingevuld. U krijgt bij Doelen een melding in rood als het betreffende item niet (meer) beschikbaar is in uw Milieubarometer. Activeer het item dan met Finetuning in uw Milieubarometer.'

The right side of the interface shows the configuration form for the indicator. It includes fields for 'Naam' (Elektriciteit per m2), 'Barometer koppeling' (Elektriteitsverbruik per vloeroppervlak (kWh/m2)), 'Eenheid' (kWh/m2), 'Doelwaarde' (75), 'Doeljaar' (2014), and 'Soort waarde' (Geta: minder is beter). A 'Weegfactor' slider is set to 5. The 'Bronnen en instructie' field contains the same text as the 'Informatie' section. At the bottom, there are buttons for 'Annuleren' and 'Opslaan'. Below the form, there are three rows of indicator suggestions: 'Duurzaam opgewekte elektriciteit', 'Brandstof verbruik', and 'CO2-uitstoot', each with 'Verwijder' and 'Aanpassen' buttons.

- e. MVO-balanskaart bekijken
- Onder het tabblad Resultaten en na aanklikken van een thema ziet u uw MVO-balanskaart. Alle vlakken zijn grijs omdat er nog geen meetwaarden zijn ingevuld. De grootte van de vlakken kunt u aanpassen door de weegfactor per indicator aan te passen. (NB. in de volgende versie van de MVO-balans is het instellen van de weegfactor op themaniveau voorzien).

3 Jaarlijks invullen van meetwaarden in de MVO-balans

- f. Jaarlijk invullen van meetwaarden
- Ga naar het tabblad 'Invullen' en klik rechts het gewenste thema aan.
 - Vul bij elke indicator de waarde van het vorige kalenderjaar in.
 - De instructie die onder de indicator staat kunt u eventueel aanpassen via het tabblad Doelen, via 'Aanpassen' en het tekstvak 'Instructie en bronnen'.
 - Een nieuw jaar aanmaken kan via de startpagina, te bereiken via [Home](#). Klik op 'toevoegen' in de rechterbalk.

4 Volgen van resultaten

- g. Grafieken per indicator
 - Deze grafieken geven de vorderingen per indicator weer. Ze worden interessant als er meetwaarden van 2 kalenderjaren zijn ingevuld. Zie pagina 1 van deze handleiding.
 - Ga naar het tabblad 'Invullen' .
 - Selecteer het thema en vervolgens de indicator.
 - In de linkerzijbalk kunt u de grafiek van de indicator openklappen.

- h. MVO-balanskaart bekijken
 - Onder het tabblad Resultaten en na aanklikken van een thema ziet u uw MVO-balanskaart. Na het invullen van de meetwaarden van het eerste jaar zijn de detailkaarten per thema blauw en de MVO-balanskaart geel omdat alleen de beginsituatie bekend is. Eventuele grijze vlakken geven aan dat een indicator nog niet is ingevuld. Via het tabblad 'Invullen' en rechts het gewenste thema kunt u de indicatorwaarde invullen. Indien deze indicator nog lastig te benoemen is kunt er ook voor kiezen deze indicator voorlopig niet mee te nemen. Stel de weegfactor dan in op 0. U kunt deze later dan eenvoudig activeren.
 - Om de voortgang ten opzichte van de doelen te meten zijn minimaal 2 meetwaarden nodig. Dus na het invullen van het tweede jaar verschijnen de kleuren.
 - Zie pagina 2 van deze handleiding voor de betekenis van de kleuren in de MVO-balanskaart.

OPMERKINGEN OF VRAGEN?

De MVO-balans is in ontwikkeling. Uw suggesties voor verbetering en aanvulling zijn van harte welkom.

Helpdesk MVO-balans:

Stichting Stimular

Marlies Peschier, Willemien Troelstra of Adriaan van Engelen

telefoon 010 – 238 28 28

m.peschier@stimular.nl

BIJLAGE: MVO THEMA'S EN INDICATOREN

Thema's (Milieu)	Indicatoren <i>MB = item uit Milieubarometer</i>	Doel	Doeljaar	2010	2011
☐ Energie en klimaat	☐ elektriciteitsverbruik (MB) ☐ percentage duurzaam opgewekte elektriciteit (MB) ☐ gas- of warmteverbruik (MB) ☐ CO ₂ -uitstoot (MB) ☐ ...				
☐ Afval	☐ afvalscheidingspercentage (MB) ☐ totaal afval per medewerker (MB) ☐ ...				
☐ Verkeer en Vervoer	☐ brandstofgebruik zakelijk verkeer per euro omzet (MB) ☐ percentage bedrijfsauto's met label A of B ☐ brandstofgebruik vrachtoertuigen per euro omzet (MB) ☐ percentage vrachtoertuigen met tenminste Euro 5 motoren ☐ woon-werkkilometers per medewerker (MB) ☐ percentage OV en fiets in woon-werkverkeer (MB) ☐ ...				
Thema's (Keten)	Indicatoren	Doel	Doeljaar	2010	2011
☐ Duurzaam verkopen	☐ percentage offertes met duurzame opties ☐ aandeel duurzame producten of diensten in assortiment ☐ percentage van omzet gerelateerd aan duurzame producten of diensten ☐ aandeel klachten over producten of diensten ☐ ...				
☐ Duurzaam inkopen	☐ inkoopkosten van grondstof x of materiaal y per euro omzet ☐ percentage van inkoopbudget waarin milieu- en sociale criteria zijn meegenomen ☐ percentage van leveranciers en dienstverleners waarmee afspraken zijn vastgelegd over milieu- en sociale zaken ☐ aandeel van ingekochte grondstoffen dat is beoordeeld op afwezigheid van gevaarlijke stoffen ☐ ...				

Thema's (Medewerkers)	Indicatoren	Doel	Doeljaar	2010	2011
☐ Veiligheid	☐ aantal (bijna) ongevallen zonder persoonlijk letsel ☐ aantal ongevallen met persoonlijk letsel ☐ aantal gevaarlijke stoffen in het bedrijf ☐ aantal verbeterpunten uit de jaarlijkse RI&E ☐ ...				
☐ Gezonde medewerkers	☐ percentage verzuim kort ☐ percentage verzuim middellang ☐ percentage verzuim lang ☐ ...				
☐ Tevreden medewerkers	☐ tevredenheid van medewerkers ☐ percentage personeelsverloop ☐ ...				
☐ Opleiding medewerkers	☐ aandeel uren opleiding en training (% van bedrijfsuren) ☐ aandeel uren opleiding en training gericht op duurzaamheid (% van bedrijfsuren) ☐ aandeel opleidingskosten in totale bedrijfskosten ☐ percentage van medewerkers volgt individuele opleiding ☐ ...				
☐ Diversiteit medewerkers	☐ percentage vrouwen in dienst ☐ percentage 15-30 jaar ☐ percentage 30-45 jaar ☐ percentage 45-67 jaar ☐ aandeel medewerkers met minder kansen op de arbeidsmarkt (% van personeelsbestand) ☐ ...				

Thema's (Maatschappij)	Indicatoren	Doel	Doeljaar	2010	2011
☐ Maatschappij	☐ aandeel lokale leveranciers en/of opdrachtnemers (binnen straal van x kilometer) ☐ aantal klachten over hinder ☐ aandeel medewerkers die meedoen aan jaarlijkse vrijwilligersactiviteit van het bedrijf ☐ aandeel van ter beschikking gestelde geld, faciliteiten en menskracht voor maatschappelijke doelen (% van omzet) ☐ aandeel stage- en opleidingsplaatsen (% van personeelsbestand) ☐ ...				

Thema's (Rendement)	Indicatoren	Doel	Doeljaar	2010	2011
☐ Rendement	MB = item uit Milieubarometer ☐ jaaromzet ☐ liquiditeit ☐ solvabiliteit ☐ rentabiliteit ☐ kosten van energie, water, afval en vervoer (% van omzet) (MB) ☐ ...				